

1.7.2015

B8-0668/2015

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas siekiant užbaigti diskusijas dėl Tarybos ir Komisijos pareiškimų

pagal Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį

dėl padėties Burundyje
(2015/2723(RSP))

**Marie-Christine Vergiat, Malin Bjork, Pablo Iglesias, Lola Sánchez
Caldentey, Sabine Lösing, Paloma Lopez Bermejo, Merja Kyllönen**
GUE/NGL frakcijos vardu

**Europos Parlamento rezoliucija dėl padėties Burundyje
(2015/2723(RSP))**

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Visuotinę žmogaus teisių deklaraciją,
 - atsižvelgdamas į Kotonu susitarimus ir jų nuostatą dėl demokratijos ir žmogaus teisių,
 - atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacijos (FAO) ir Jungtinių Tautų vaikų fondo (UNICEF) misijų ataskaitas ir prioritetines veiklos sritis Burundyje, visų pirma dėl kovos su badu ir netinkama mityba,
 - atsižvelgdamas į 2000 m. rugpjūčio 28 d. Arušos susitarimus, ypač į jų 7 straipsnio 3 dalį,
 - atsižvelgdamas į įvairius Jungtinių Tautų atstovų pareiškimus dėl žmogaus teisių Burundyje artėjant 2015 m. prezidento rinkimams,
 - atsižvelgdamas į savo ankstesnes rezoliucijas šia tema, ypač į 2014 m. rugsėjo 18 d. ir į 2015 m. vasario 11 d. rezoliucijas dėl padėties Burundyje,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 123 straipsnio 2 dalį,
- A. kadangi Burundžio žmogaus socialinės raidos indeksas (JTVP) nukrito dviem punktais – iš 178 vietos 2013 m. į 180 vietą 2014 m.; kadangi keturi žmonės iš penkių gyvena už mažiau negu 1,25 JAV dolerio ir 66,9 proc. gyventojų yra atsidūrę žemiau skurdo ribos; kadangi bendrosios nacionalinės pajamos vienam gyventojui 2013 m. sudarė 280 JAV dolerių – jos yra mažiausios pasaulyje po Malavio;
- B. kadangi mažiausiai kas antras Burundžio gyventojas nuolat patiria maisto nepriteklį, o maždaug du trečdaliai arba 58 proc. vaikų, jaunesnių negu penkerių metų amžiaus, nuolat kenčia nuo nepakankamos mitybos; kadangi iš 120 šalių, kuriose 2012 m. buvo įvertintas bado rodiklis, Burundyje šis rodiklis yra aukščiausias;
- C. kadangi Burundyje dar jaučiami pilietinio karo, vykusio 1993–2005 m. ir nusinešusio 300 000 žmonių gyvybes, padariniai; kadangi pasibaigus karui buvo padaryta pažanga, visų pirma švietimo ir sveikatos priežiūros srityse, tačiau nuo 2010 m. padėtis vėl tapo įtempta;
- D. kadangi politinei padėčiai 2013–2015 m. laikotarpiu darė įtaką parlamento rinkimai, kurie turi įvykti 2015 m. liepos ir rugpjūčio mėn.;
- E. kadangi politinė įtampa Burundyje didėja nuo tada, kai Prezidentas Nkurunziza daro spaudimą siekdamas trečiosios prezidento kadencijos; kadangi jau 2010 m. beveik visa opozicija boikotavo prezidento ir parlamento rinkimus ir tai sudarė sąlygas lengvai laimėti vadovaujančiai partijai – CNDD-FDD; kadangi opozicija skelbia, jog, atsižvelgdama į dabartinę padėtį, vėl ketina boikotuoti rinkimus;

- F. kadangi, nepaisant šalies ir tarptautiniu mastu daromo spaudimo, balandžio 25 d. Pierre Nkurunziza buvo CNDD-FDD partijos oficialiai iškeltas kandidatu trečiajai kadencijai ir gegužės 8 d. pateikė kandidatūrą;
- G. kadangi nuo tada opozicijos ir valdžios demonstracijos įgauna vis didesnę mastą ir balandžio 26, 27 ir 28 d. virto riaušėmis; kadangi buvo dislokuota kariuomenė; kadangi nuo balandžio mėn. radijui buvo uždrausta komentuoti demonstracijas ir vėliau radijas buvo uždarytas; kadangi protestai tęsiasi;
- H. kadangi nuo demonstracijų pradžios žuvo apie 78 žmonių, daugiau kaip 500 buvo sužeista, 800 suimta ir daugiau nei 100 000 paliko šalį;
- I. kadangi smurtą dar labiau paaštrino su valdžia susijusių karinių grupuočių veiksmai; kadangi keletas NVO ir žmogaus teisių gynėjų pasmerkė tai, kad į policijos ir kariuomenės pajėgas infiltruojasi CNDD–FDD karinės grupuotės; kadangi pranešama, jog šios karinės grupuotės sudarė susitarimą su Ruandos demokratinių išlaisvinimo pajėgų (FDLR) hutų karine grupuote; kadangi karinės grupuotės ir slaptosios tarnybos jau nemažai metų be teismo vykdo mirties bausmes;
- J. kadangi dėl susiklosčiusios padėties gali būti atgaivintas pilietinis karas, nes tai, kad Pierre Nkurunziza siekia trečiosios kadencijos, pažeidžia Arušos susitarimą, kurio 7 straipsnio 3 dalyje numatyta, kad „Respublikos prezidentas renkamas penkerių metų laikotarpiui, kuris gali būti pratęstas vieną kartą“ ir kad „niekas negali būti prezidentu ilgiau nei dvi kadencijas“; kadangi represijos prieš opozicines partijas stiprėja ir dėl to tampa neįmanoma jokia rinkimų kampanija;
- K. kadangi visa tarptautinė bendruomenė pasmerkė valdžios požiūrį ir rinkimų stebėjimo misiją, numatytą Afrikos Sąjungos (AS) ir Europos Sąjungos, sustabdymą šalyje;
- L. kadangi parlamento ir savivaldybių rinkimai įvyko birželio 29 d., pirmadienį, vyraujant didelei įtampai ir boikotuojant opozicijai;
1. yra labai susirūpinęs dėl padėties Burundyje artėjant rinkimams ir pabrėžia, kad ši padėtis gali turėti dramatiškų pasekmių visam regionui;
 2. ragina nedelsiant ir besąlygiškai išlaisvinti visus asmenis, kurie buvo suimti dėl naudojimosi savo demokratinėmis teisėmis;
 3. remia specialiosios pranešėjos žmogaus teisių gynėjų Afrikoje klausimais Reine Alapini-Gansou prašymą pradėti tyrimą dėl įtarimų, kad Kongo Demokratinės Respublikos rytinėje dalyje yra Burundžio jaunuolių mokymo centrai ir prašo, kad šis tyrimas būtų vykdomas prižiūrint JT ir Afrikos Sąjungos AS; taip pat ragina ištirti tariamus mirties bausmės be teismo vykdymus, apie kuriuos jau keletą metų praneša nacionalinės ir tarptautinės NVO;
 4. taip pat prašo išsiaiškinti dėl tariamo CNDD–FDD karinių grupuočių integravimo į ginkluotąsias pajėgas ir policiją ir dėl tariamo šių grupuočių susitarimo su Ruandos demokratinėmis išlaisvinimo pajėgomis;
 5. ragina Burundžio vyriausybę nutraukti smurtinius veiksmus, pradėti tikrą politinį

dialogą svarbiausiais šalies klausimais ir panaikinti įstatymus, kuriais varžoma saviraiškos ir susirinkimų laisvė, siekiant užtikrinti demokratijos išraiškai palankią aplinką; atsižvelgdamas į tai, pabrėžia, kad siekiant, jog visi turėtų prieigą prie informacijos, būtina leisti vėl atidaryti 2015 m. balandžio mėn. uždarytas ir sugriautas radijo stotis;

6. pritaria AS, JT, Rytų Afrikos bendrijos ir Tarptautinės konferencijos Didžiųjų ežerų regiono klausimais prašymui nedelsiant atnaujinti dialogą; pritaria AS taikos ir saugumo tarybos rezoliucijoms dėl Burundžio, kuriose prašoma, kad rinkimų diena būtų nustatyta šalių susitarimu ir kad ginkluotos grupuotės kuo greičiau nusiginkluotų;
7. pabrėžia pirmadienį įvykusių rinkimų neteisėtumą; pritaria prašymui panaikinti šių rinkimų rezultatus; mano, kad prezidento rinkimams surengti būtinos sąlygos netenkinamos, ir pabrėžia, kad juos reikia atidėti iki tol, kol šalyje nulsūgs įtampa ir bus atkurta teisinė valstybė;
8. mano, kad dabartinę krizę galima išspręsti tik pasitelkiant politinį dialogą nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis ir ji jokiais aplinkybėmis neturėtų būti dingstis regione įvykdyti naują karinę intervenciją;
9. yra labai susirūpinęs dėl ekonominės ir socialinės visų Burundžio teritorijos gyventojų, ypač pabėgėlių ir perkeltųjų asmenų, kurių skaičius toliau augs dėl saugumo problemų šalyje ir įtampos kaimyninėse valstybėse, padėties;
10. yra ypač susirūpinęs dėl diskriminacijos dėl homoseksualumo ir dėl to, kad už ją taikoma baudžiamoji atsakomybė; pakartoja, kad seksualinė orientacija ir lytinė tapatybė – tai asmens teisės į privatų gyvenimą, kuri užtikrinama pagal tarptautinę žmogaus teisių teisę, kuria remiantis turėtų būti ginama lygybė ir kovojama su diskriminacija bei užtikrinama saviraiškos laisvė, klausimas; todėl prašo Burundžio Asamblėjos ir vyriausybės panaikinti baudžiamojo kodekso straipsnius, pagal kuriuos pažeidžiamos LGBTI teisės;
11. ragina Europos Sąjungą ir valstybes nares skirti reikalingų išteklių šios pasaulio dalies humanitarinėms problemoms spręsti ir kartu su JT organais dėti pastangas visų pirma siekiant spręsti nuolatinės nepakankamos mitybos problemą;
12. mano, kad Burundžio problemą šalyje galima išspręsti tik užtikrinant lygias teises visiems piliečiams ir sprendžiant derlingos dirbamosios žemės valdymo, nedarbo ir skurdo problemas, kovojant su korupcija, skurdu, nelygybe ir diskriminacija, taip pat skatinant socialines, politines ir ekonomines reformas siekiant sukurti laisvą, demokratinę ir stabilią valstybę;
13. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai, Europos Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Burundžio vyriausybei, Afrikos Sąjungos ir Vakarų Afrikos valstybių ekonominės bendrijos (VAVEB) institucijoms, Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, Jungtinių Tautų Generalinei Asamblėjai, AKR ir ES jungtinės parlamentinės asamblėjos pirmininkams ir Panafrikos Parlamentui.